

VICENT SANCHIS, director
SALVADOR COT, DAVID GONZÁLEZ,
LLUÍS MARTÍNEZ, JOSEP PLAYÀ, subdirectors

SECCIONS: JOAN ARMENGOL [Economia]; IGNAZI
ARAGAY, ANDREU GOMILA [Cultura i Espectacles];
ALBERT BALANZÀ [Política]; TONI BROSA [Esports];
DAVID CASTILLO [Suplement Cultura]; MANEL
CASTILLA [Disseny]; SANTI GONZÁLEZ [Món];

PEPA MASÓ [Societat i Barcelona]; ÓSCAR
MONTFERRER [Comunicació]; ALBERT PLA [Edició];
CARLES PRATS [Opinió]; MONTSERRAT RIUS
[Documentació]; ROBERT RAMOS [Fotografia]
Delegada a Madrid: MONTSE OLIVA
AVUI.CAT: SANTI MAYOR FARGUELL

REDACCIÓ I SEU SOCIAL:
Enric Granados, 84 - 08008 Barcelona

DELEGACIÓ A MADRID:
Carrera de San Jerónimo, 15-17 - 28014 Madrid
Tel.: 91 454 72 66 - Adreça electrònica: madrid@avui.cat

CENTRALETA Tel.: 93 316 39 00 - Fax: 93 316 39 36
DISTRIBUCIÓ Tel.: 93 316 39 16 - Fax: 93 316 39 15
ADREÇA INTERNET: http://www.avui.cat
SERVEI D'ATENCIÓ AL CLIENT
Tel.: 902 884 252 - Fax: 93 316 39 15

SUBSCRIPCIONS: DYRSA Pere IV, 467 Barcelona. Tel.: 902 884 252
PUBLICITAT: PUBLIPRESS MEDIA, SA. www.publipressmedia.com. Tel.: 902 17 85 85

Barcelona: Diagonal, 475 - 08036. Tel.: 93 344 30 00; Madrid: María de Molina, 54, 4a - 28006. Tel.: 91 515 91 00;
Girona: Ctra. Barcelona, 12-14, 1r 6a - 17001. Tel.: 97 241 69 38; País Basc: Iruña, 1, entresòl esquerra - 48014.
Bilbao. Tel.: 94 475 54 25; País Valencià: Isabel la Catòlica, 8, despatx 14 - 46004. València Tel.: 96 353 06 20;
Andalusia: Edifici Cristina. c/ Almirante Lobo, 2, 4t esquerra - 41001. Sevilla. Tel.: 95 450 21 85.

IMPRESSIÓ: Gráficas de Prensa Diaria. DL: B20.249-1976 DIFUSIÓ CONTROLADA PER L'OJD. A efectes del que preveu l'article 32.1, paràgraf segon de la LPI, Corporació Catalana de Comunicació SL s'oposa expressament a la utilització de qualsevol contingut d'aquest diari amb la finalitat de fer ressenyes o revistes de premsa amb fins comercials (press-clipping) sense comptar amb l'autorització prèvia de Corporació Catalana de Comunicació SL.

Joaquim Colominas
i Ferran



Professor de ciència política a la URL
quim.colominas@menta.net

Defensant la tercera via

El curs polític que avui comença ve marcat en l'àmbit europeu, entre altres elements, per la sortida d'escena de l'exprimer ministre britànic Tony Blair (després d'haver passat el relleu al seu excompany, Gordon Brown). El lideratge polític de Blair al llarg dels deu darrers anys (1997-2007) ha marcat la vida política britànica, però també l'europea i l'occidental. I tot i que encara és aviat per fer-ne un balanç acurat (pensem que la història li farà més justícia que la majoria de les anàlisis publicades darrerament a la premsa), ara ens centrarem en un element que va ser bandera des dels seus inicis: l'anomenada tercera via. Tot i que no va ser invent seu, ni del seu teòric inicial, el prestigiós sociòleg Anthony Giddens, Blair ha fet un esforç important a l'hora d'eixamplar el camí entre l'esquerra clàssica, el socialisme, del qual procedia el vell laborisme (la primera via) i el neoliberalisme dels anys vuitanta de Margaret Thatcher (la segona via).

LA VELLA ESQUERRA REPRESENTADA pel socialisme clàssic és i ha estat defensora, en les darreres dècades, de la planificació econòmica, de les nacionalitzacions d'empreses, de l'intervencionisme públic, d'una alta fiscalitat... L'Estat ha dominat i moltes vegades ha ofegat el paper de la societat. Ha estat una esquerra estatista, que pensa que determinats serveis (la sanitat, l'ensenyament...) tan sols els ha de prestar l'Estat. El vell laborisme, del qual procedia Blair, defensava aquests posicionaments.

ENFRONT D'AQUESTA PRIMERA VIA VA SORGIR el neoliberalisme econòmic (que no té res a veure amb el liberalisme polític) als anys vuitanta, sota el lideratge de l'antiga primera ministra conservadora. Aquesta segona via és defensora de tot el contrari: defensa ampliar tant com sigui possible el rol del mercat, reduir al màxim el paper de l'Estat, privatitzar serveis i empreses públiques... perquè pensa que l'Estat és ineficient. Els anys de Thatcher van representar un creixement econòmic de la Gran Bretanya, però, a la vegada, també un augment de les desigualtats entre els sectors més rics i els més pobres.

“La tercera via defensa que els poders públics han de donar una oportunitat a cadascú; però que el responsable del benestar de cada ciutadà és cadascú. Defensa un Estat de benestar que incentivi el treball, no la dependència”



JAUME BATLLE

ENTRE UNA I L'ALTRA, BLAIR VA DEFENSAR l'esmentada tercera via. És l'anomenat socioliberalisme, que es proposa buscar l'equilibri entre el creixement econòmic i la justícia social. Es tracta de créixer més (i això només ho pot fer el mercat), per repartir millor (que això només ho pot fer el poder públic). El socioliberalisme defensa tant mercat com sigui possible i tant Estat com sigui necessari. Però no és estatista. Defensa la societat del benestar: no cal que tots els serveis públics siguin prestats per l'Estat. Institucions privades (escoles, mútues, assegurances... tenen un rol públic, i cal ajudar-les.

AQUEST CANVI D'ACTITUD ES DÓNA davant d'un Estat de benestar que ha representat l'avenç més gran en matèria de justícia social al llarg de les darreres dècades, i que, per tant, ha estat molt positiu. Però que també ha produït uns efectes perversos: ha portat un excés de paternalisme per part de l'Estat i, de l'altra banda, una delegació de responsabilitats per part d'una part de la ciutadania. Allà on l'Estat ha estat fort, hi ha hagut la tendència a pensar que el responsable del benestar de cadascú és l'Estat. La iniciativa privada, individual, s'ha reduït, no s'ha incentivat. La tercera via defensa que els poders públics han de donar una oportunitat a cadascú; però que el responsable del benestar de cada ciutadà és cadascú. Defensa un Estat de benestar que incentivi el treball, no la dependència. Un Estat de benestar que ha d'apel·lar a la responsabilitat individual. Finalment, cadascú serà i tindrà en relació amb com hagi treballat, com s'hagi esforçat. El treball, l'esforç, el mèrit... ha de ser compensat. L'ascensor social ha de funcionar. Ningú pot quedar arraconat. L'Estat ha d'ajudar les persones més vulnerables, les que no poden seguir. I invertir en educació, perquè hi hagi una igualtat d'oportunitats. Una igualtat de sortida. Però qui treballi més s'ha de veure compensat. És una estratègia que ha representat una millora per a moltes persones britàniques, i també per a la Gran Bretanya, el país amb la taxa d'atur més baixa de la UE.

DE FIL DE VINT

Ave,
Cèsar!

Isabel-Clara Simó



Tinc una flaca per Enric Juliàna, el periodista català que escriu a *La Vanguardia*. És culte, divertit i amb un enorme talent. Que en discrepi sovint no obsta perquè l'admiri. Ara bé, al seu darrer article, on fa una radiografia del "català empenyat" enfront del "català milhomes" crec que Juliàna s'equivoca. La seva tesis és que la caiguda estrepitosa de les infraestructures és —Magdalena Álvarez dixit— perquè el govern central s'ha afanyat massa a donar-nos l'AVE (em costa traduir-ho per TGV), perquè no ens passessin a davant Màlaga, Segòvia i Valladolid, cosa que ens ofendria, com creu que ens vam ofendre arran de l'AVE Madrid-Sevilla. Creu que van primar una línia tan poc rendible perquè el govern central tenia por que el sud d'Espanya no fos el sud d'Itàlia. Hi veig una petició de principi: que els catalans estan esperant amb candeletes l'AVE. I que l'empenyada ve d'aquí. El que jo sento pel carrer i en ambients d'empresaris és que cal un enllaç amb Perpinyà, i un aeroport potent. Això de l'AVE no crec que aixequi ni una cella. I si l'hi van donar a Sevilla va ser perquè Barcelona tenia les Olimpíades, i Espanya estava tota ella empenyada, i amb aquesta caríssima línia els espanyols van tornar a poder fer el milhomes. Parlar, doncs, del 6 d'octubre i del misteriós (!) comportament dels asturians (que Juliàna no sap què pintaven en la nostra cursa per ser milhomes) és un error molt espanyol. Els catalans estem empenyats perquè ens han aixecat la camisa, ens han aprovat unes lleis que no compleixen i ens han robat. I de milhomes, cregui'm, Juliàna, fa dècades que no en veig cap. A Catalunya, vull dir.

DES DEL MOLÍ

Possessions

Maria de la Pau Janer



Hi ha moltes formes distintes de fer vacances. Cada vegada té més èxit l'intercanvi d'habitatges. Si vols anar-te'n per algunes setmanes, és probable que el pressupost sigui alt. Una gran part

d'aquest pressupost anirà destinat a l'allotjament. Els hotels són cars. Si el preu d'una nit es multiplica per moltes nits, els resultats poden convidar al desànim. Poden arribar a fer que moltes persones es vegin obligades a retallar l'estada.

Intercanviar ca teva amb algú altre que viu en un país diferent. Un lloc que t'agradaria conèixer. Ocupar els seus espais i donar-li entrada lliure als teus, perquè passi unes vacances còmo-

des i econòmiques, com si fos a casa. L'invent ha tengut molts adeptes. La fórmula te èxit perquè permet allargar l'estada sense l'amenaça de la factura hotelera. Es disposa de més espai. En aparença, tot són guanys. Per quin motiu la idea no m'agrada gaire?

La raó és simple: els humans som complicats amb tot allò que creiem que ens pertany. Els nostres espais situen les nostres històries. Són els llocs on ens refugi-

am els dies d'hivern, les nits, els dies grisos, quan voldríem no saber res del món. Quan tancam la porta de casa, sabem que no hi entrarà cap element desconegut, agressor. La nostra casa és un espai ple dels objectes que ens fan companyia, dels llibres que estimam, dels mobles que hem anat reunint. Hi ha butaques que tenen la forma del nostre cos, volums que conserven l'olor de les nostres mans, llençols on ens hem

rebregat en nits insomnes o mentre hi feiem l'amor. No és fàcil lliurar aquest món petit, personal, a un desconegut. Crec que és intransferible. Tampoc no em vendria de gust entrar en l'univers de qui desconec. Trobar-hi objectes i aromes irrecognoscibles. Històries que no em pertanyen. La proximitat d'elements llunyans em faria sentir massa incòmoda. Preferesc l'asèpsia impersonal d'una habitació d'hotel.